

# ยาที่ทำให้เกิด **EXTRAVASATION** และคำแนะนำในการประคบร้อนหรือเย็น (ฉบับปรับปรุง มีนาคม 2568)

ยาที่ทำให้เกิด **EXTRAVASATION** แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มยาเคมีบำบัดที่เป็นพิษต่อเซลล์ (**CYTOTOXIC DRUGS**) แบ่งเป็น **VESICANT** จำนวน 11 รายการ และ **IRRITANT** จำนวน 16 รายการ

| Vesicant                                             | การประคบ          | Antidote |
|------------------------------------------------------|-------------------|----------|
| Bendamustine                                         | เย็น              | -        |
| Carmustine <sup>a</sup>                              | เย็น              | -        |
| Dactinomycin                                         | เย็น              | DMSO     |
| Doxorubicin                                          | เย็น              | DMSO     |
| Idarubicin                                           | เย็น              | DMSO     |
| Liposomal doxorubicin <sup>a</sup>                   | เย็น              | -        |
| Mitomycin                                            | เย็น              | DMSO     |
| Paclitaxel <sup>a</sup>                              | ร้อน <sup>d</sup> | -        |
| Paclitaxel (Nanoparticle albumin-bound) <sup>a</sup> | ร้อน              | -        |
| Vinblastine                                          | ร้อน              | -        |
| Vincristine                                          | ร้อน              | -        |

## หมายเหตุ

- A บางคำแนะนำจัดอยู่ในกลุ่ม IRRITANT DRUG  
B บางคำแนะนำจัดอยู่ในกลุ่ม NEUTRAL DRUG  
C บางคำแนะนำจัดอยู่ในกลุ่ม VESICANT DRUG  
D บางคำแนะนำ ให้ประคบเย็น

| Irritant                | การประคบ | Antidote |
|-------------------------|----------|----------|
| Azacitidine             | -        | -        |
| Bortezomib <sup>b</sup> | -        | -        |
| Busulfan                | เย็น     | -        |
| Carboplatin             | เย็น     | -        |
| Cisplatin               | เย็น     | -        |
| Dacarbazine             | เย็น     | -        |
| Docetaxel <sup>c</sup>  | เย็น     | -        |
| Etoposide               | ร้อน     | -        |
| Fluorouracil            | เย็น     | -        |
| Ifosfamide              | เย็น     | -        |
| Irinotecan              | เย็น     | -        |
| Melphalan               | เย็น     | -        |
| Mitoxantrone            | เย็น     | -        |
| Oxaliplatin             | ร้อน     | -        |
| Topotecan               | เย็น     | -        |
| Trastuzumab emtansine   | เย็น     | -        |

## คำแนะนำในการประคบร้อนหรือเย็น

| การประคบ | คำแนะนำ                                                                                                                         |
|----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ร้อน     | ประคบร้อนบริเวณที่ได้รับผลกระทบเป็นเวลา 20 นาที วันละ 4 ครั้ง เป็นระยะเวลา 24-48 ชั่วโมง เพื่อช่วยกระจายและเจือจางสาร           |
| เย็น     | ประคบเย็นบริเวณที่ได้รับผลกระทบเป็นเวลา 20 นาที วันละ 4 ครั้ง เป็นระยะเวลา 24-48 ชั่วโมง พร้อมให้ยาต้านพิษ (antidote) หากจำเป็น |

2. ยาอื่นที่ไม่ใช่ยาเคมีบำบัด (**NON-CYTOTOXIC DRUGS**) จำนวน 34 รายการ ดังแสดงในตาราง

| Hyperosmolar agents               |          |
|-----------------------------------|----------|
| ชื่อยา                            | การประคบ |
| Adrenaline*                       | ร้อน     |
| Dobutamine*                       | ร้อน     |
| Dopamine*                         | ร้อน     |
| Norepinephrine*                   | ร้อน     |
| Calcium chloride                  | ร้อน     |
| 10% Calcium gluconate             | ร้อน     |
| Hypertonic glucose (≥10%)         | ร้อน     |
| Hypertonic sodium chloride (≥10%) | ร้อน     |
| Hypertonic glucose (≥10%)         | ร้อน     |
| 20% Magnesium sulfate             | เย็น     |
| 10%&20% mannitol                  | เย็น     |
| KCL >40mmol/L                     | เย็น     |
| Potassium Phosphate               | เย็น     |
| Sodium bicarbonate                | ร้อน     |
| X-ray Contrast media              | ร้อน     |
| Parenteral nutrition              | ร้อน     |
| Prostaglandins                    | เย็น     |
| Vasopressin                       | เย็น     |

| Potential damaging acid and alkaline agents |          |
|---------------------------------------------|----------|
| ชื่อยา                                      | การประคบ |
| Acyclovir                                   | เย็น     |
| Aminophylline                               | ร้อน     |
| Amiodarone                                  | เย็น     |
| Amphotericin B                              | เย็น     |
| Cefotaxime                                  | เย็น     |
| Co-trimoxazole                              | เย็น     |
| Diazepam                                    | เย็น     |
| Digoxin                                     | เย็น     |
| Erythromycin                                | เย็น     |
| Foscarnet sodium                            | เย็น     |
| Ganciclovir                                 | เย็น     |
| Nitroglycerine                              | เย็น     |
| Methylene blue                              | เย็น     |
| Phenytoin                                   | ร้อน     |
| Thiopental                                  | เย็น     |
| Vancomycin                                  | เย็น     |

\*กลุ่ม **VASOPRESSOR** หากจำเป็น สามารถใช้ **TOPICAL NITROGLYCERINE CREAM** ร่วมด้วยได้

\*หากจำเป็นต้องใช้ **TOPICAL NITROGLYCERINE CREAM** ให้ปฏิบัติตาม ดังนี้

- KEY เพื่อเบิกยาในระบบ SMI เป็น ยาฉีด VASONIT® 50 MG/ 10 ML INJ (1 AMP เตรียมครั้งได้ 25 กรัม)
- ให้เจ้าหน้าที่หอผู้ป่วย รับยาฉีด VASONIT® ที่งานบริการจ่ายยาผู้ป่วยใน และนำส่งหน่วยเตรียมยาเฉพาะราย เพื่อเตรียมยากรณี หมายเหตุ หากมีข้อสงสัย ติดต่อหน่วยเตรียมยาเฉพาะราย ที่ เบอร์ 35612